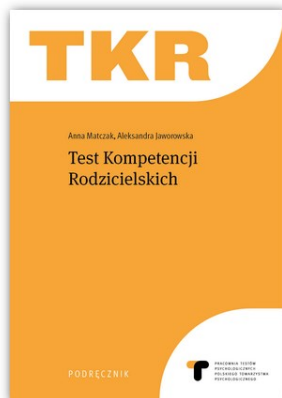

TKR Test Kompetencji Rodzicielskich

Autorzy: Aleksandra Jaworowska, Anna Matczak

Test sytuacyjny pozwalający na ocenę umiejętności rodzicielskich oraz tendencji do popełniania określonych rodzajów błędów wychowawczych.

Narzędzie mierzy kompetencje rodzicielskie, rozumiane jako dyspozycje rodziców warunkujące stosowanie przez nich takich sposobów postępowania z dzieckiem, które sprzyjają jego rozwojowi – kształtowaniu u dziecka autonomii i umiejętności samoregulacyjnych oraz poczucia skuteczności.

Za podstawowe umiejętności rodzica uznano: stawianie realistycznych wymagań, monitorowanie i konsekwentne egzekwowanie ich wykonania, zachęcanie do samodzielnego radzenia sobie z problemami i podejmowania decyzji, przekazywanie wiedzy o świecie i wprowadzanie w zasady, okazywanie miłości, wyrażanie akceptacji i udzielanie pochwał.

TKR może być przydatny w przypadkach, gdy dziecko trafia do psychologa z powodu trudności wychowawczych, których jednym ze źródeł mogą być niekompetentne zachowania rodziców.

Może też być punktem wyjścia przy planowaniu oddziaływań terapeutycznych wobec rodziców.

Rodzicom, którzy pragną doskonalić kompetencje rodzicielskie, wyniki TKR mogą pomóc w zidentyfikowaniu słabych i mocnych stron.

TKR może też być wykorzystywany w badaniach osób nie mających dzieci. Dotyczy to zarówno badania przyszłych rodziców, jak i kandydatów na rodziców adopcyjnych czy zastępczych.

Ocenie poddane są zachowania rodzica przedstawione w historiach, opisujących różne sytuacje wychowawcze.

TKR składa się z 30 zadań, o charakterze krótkich historyjek opisujących problemowe sytuacje wychowawcze. Historyjki dotyczą dzieci w różnym wieku i różnych dziedzin aktywności (jak nauka, obowiązki domowe, kontakty z rówieśnikami, rozrywki), a opisane zachowania rodzicielskie różnią się stopniem sprawowanej kontroli, sztywności systemu wymagań oraz zaangażowaniem emocjonalnym.

Każdej sytuacji przypisane są trzy możliwe sposoby zachowania rodzica, a badany ma w stosunku do każdego z nich ocenić prawdopodobieństwo, z jakim tak właśnie by się zachował; ocen tych dokonuje w skali czterostopniowej. Każdy oceniany sposób zachowania traktowany jest jako osobna pozycja testu; oznacza to, że TKR obejmuje łącznie 90 pozycji (30 sytuacji x 3 sposoby zachowania). Pozycje składają się na pięć skal:

SKALA RYGORYZM - mierzy skłonność do nadmiernej kontroli w połączeniu z małym zaangażowaniem. Związki stwierdzone z cechami osobowości sugerują, że osoby uzyskujące wysokie wyniki w skali Rygoryzm charakteryzują się sztywnością i dystansem emocjonalnym.

SKALA PERMISYWNOŚĆ - mierzy skłonność do przyznawania dziecku nadmiernej swobody w zakresie podejmowania zachowań, które mogą okazać się dla niego niebezpieczne. Permisywność nie musi oznaczać zaniedbywania dziecka, lecz może być przejawem zaufania, wiary w jego rozsądek, czy ogólniej – wychowawczego optymizmu.

SKALA KOMPETENCJE - mierzy umiejętności rodzicielskie przejawiające się w zachowaniach, które reprezentują średni poziom kontroli, zaangażowania i organizacji. Jej wyniki korelują dodatnio z postawą akceptacji i cechami osobowości warunkującymi sprawność działania (asertywnością i umiejętnością rozwiązywania problemów) oraz dobre kontakty z ludźmi, a ujemnie z postawą nadmiernie wymagającą i brakiem konsekwencji wychowawczej.

SKALA NADOPIEKUŃCZOŚĆ - mierzy skłonność do zbyt silnego zaangażowania się w sprawy dziecka, przejawianą w nadmiernym niepokojem, trosce o bezpieczeństwo oraz w nadmiernym pomaganiu, którą można w tym przypadku rozumieć jako tendencję do ustępowania dziecku i rezygnowania z postawionych wymagań.

SKALA BEZRADNOŚĆ - mierzy tendencję do strukturyzowania doświadczenia dziecka przy czym wyniki wysokie wskazują na niski stopień organizacji, przejawiający się w braku wymagań lub tendencji do ulegania dziecku, bagatelizowaniu niepowodzeń i niepodejmowaniu prób pomocy w sytuacjach problemowych.

Testy i Książki
Pracownia Testów PTP

TKR Test Kompetencji Rodzicielskich

Autorzy: Aleksandra Jaworowska, Anna Matczak

Test sytuacyjny pozwalający na ocenę umiejętności rodzicielskich oraz tendencji do popełniania określonych rodzajów błędów wychowawczych.

Testy i Książki
Pracownia Testów PTP

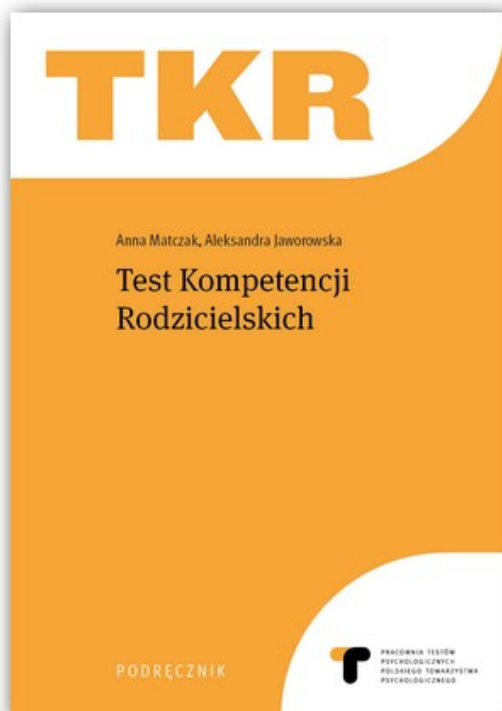
Normy dla próby ogólnej oraz dla próby badanej w sytuacji diagnostycznej

Test ma dwojaki rodzaj normy stenowej – jedne przeznaczone dla populacji ogólnej a drugie przeznaczone dla rodziców zastępczych oraz kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych (oparte na wynikach próby obejmującej ponad 350 osób badanych w sytuacji diagnostycznej w Ośrodkach Adopcyjnych oraz Centrach Pomocy Rodzinie).

ADOPCJA

W kontekście badania kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych warto rekomendować jednoczesne stosowanie dwóch metod – kwestionariusza CUIDA (Bermejo i in., 2016) oraz TKR, które wspólnie pozwalają uzyskać pełniejszy obraz predyspozycji do rodzicielstwa.

CUIDA umożliwia ocenę cech osobowości ważnych z punktu widzenia zdolności do zapewnienia dziecku właściwej opieki. Natomiast TKR dostarcza informacji o kompetencjach rodzicielskich czyli wiedzy rodziców i ich przekonaniu o własnych umiejętnościach związanych z wychowaniem dziecka. Wyniki kwestionariusza CUIDA mogą też być użyteczne przy interpretowaniu wyników TKR, zwłaszcza tych, które odnoszą się do błędów wychowawczych.

Normy dla próby ogólnej oraz dla próby badanej w sytuacji diagnostycznej

Test ma dwojaki rodzaj normy stenowej – jedne przeznaczone dla populacji ogólnej a drugie przeznaczone dla rodziców zastępczych oraz kandydatów na rodziców adopcyjnych i zastępczych (oparte na wynikach próby obejmującej ponad 350 osób badanych w sytuacji diagnostycznej w Ośrodkach Adopcyjnych oraz Centrach Pomocy Rodzinie).

Badanie TKR można przeprowadzać indywidualnie lub grupowo. Czas badania nie jest ograniczony i przeciętnie wynosi 25 minut. Na komplet materiałów potrzebnych do przeprowadzenia badania TKR składają się: podręcznik oraz arkusz testowy i arkusz obliczeniowy, oba do jednorazowego użytku. Test można zakupić:

<https://www.practest.com.pl/tkr-test-kompetencji-rodzicielskich>